

MISCELLANEA HISTORICO-ARCHIVISTICA

**Tom XXXII
2025**

Wydawnictwo DiG

Warszawa 2025

KOMITET REDAKCYJNY

Henryk Bartoszewicz, Jerzy Gaul, Janusz Grabowski, Małgorzata Kośka (sekretarz), Jacek Krochmal (redaktor naczelny), Michał Kulecki, Dorota Lewandowska, Małgorzata Osiecka, Hubert Wajs, Jarosław Zawadzki

REDAKTOR NAUKOWY

Jacek Krochmal

PUBLIKACJA RECENZOWANA

Lista recenzentów na stronie 248

RADA NAUKOWA

Hennadii Boriak (Kijów), Eriks Jekabsons (Ryga), Myron Kapral (Lwów), Aivas Ragauskas (Wilno), Juraj Sedivy (Bratysława), Michal Wanner (Praga), Thomas Wunsch (Pasawa), Grischa Vercamer (Chemnitz)

REDAKCJA JĘZYKOWA

Elżbieta Morawska

TŁUMACZENIA STRESZCZEŃ

Anna Maria Tymosz

PROJEKT OKŁADKI

Sławomir Górzyński

NA OKŁADCE

Herb z dokumentu cesarza Ferdynanda potwierdzającego prawo Jana Tomasza Gury Skarbka do tytułu hrabiowskiego (Wiedeń, 1835), AGAD, Zb. dok. perg., sygn. 9132 (fot. Karol Zgliński)

SKŁAD I ŁAMANIE

Laura Swornik-Ognicka

Publikacja dofinansowana przez Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych

ISSN 0860-1054

ISBN 978-83-973700-6-7 (AGAD)

ISBN 978-83-286-0298-4 (DiG)

© Copyright by Archiwum Główne Akt Dawnych, Warszawa 2025

Archiwum Główne Akt Dawnych, ul. Długa 7, 00-263 Warszawa
<http://www.agad.gov.pl> e-mail: sekretariat@agad.gov.pl

PL 01-987 Warszawa, ul. Dankowicka 16c lok. 2
tel./fax: (+48 22) 839 08 38
<http://www.dig.pl> e-mail: biuro@dig.pl

Druk cyfrowy

SPIS TREŚCI

I. ARTYKUŁY

Konrad Rzemieniecki , <i>Wyprawa Bohdana Chmielnickiego pod Lwów jesienią 1655 roku. Chronologia, zasięg i skutki działań armii kozacko-rosyjskiej w województwie bełskim</i>	7
Magdalena Maria Kulpa , <i>Wizja świętego Jana z Dukli na graficznej tezie akademickiej klasztoru benedyktynów w Nieświeżu. Rekonstrukcja brakującej części napisu</i>	35
Jerzy Gaul , <i>„Patrzeć w przyszłość, a zapomnieć o przeszłości”. Józef Piłsudski wobec wyzwań polskiej racji stanu</i>	63

II. ŹRÓDŁA I MATERIAŁY

Kamil Kajma , <i>Krótkie spojrzenie na poetykę łacińską na przykładzie wiersza Poetae laureati Paula Melissusa (1539–1602)</i>	93
Maciej Próba , <i>„Rząd taki był jako lepszy bywa w małych domkach na przedmieściu”. List Eustachego Jana Tyszkiewicza do biskupa Eustachego Wołłowicza o bitwie pod Gniewem w 1626 roku</i>	105
Rafał Jankowski , <i>Materiały do herbarza Kazimierza Łódzia-Czarneckiego (1839–1897) w Archiwum Głównym Akt Dawnych w Warszawie</i>	113
Jerzy Gaul , <i>Akta dotyczące Józefa Piłsudskiego i polityki Rzeczypospolitej Polskiej z lat 1926–1935 w poselstwie austriackim w Londynie w Archiwum Republiki w Wiedniu</i>	153

III. ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Henryk Bartoszewicz , <i>Obraz kartograficzny nowożytniej Rzeczypospolitej w Atlasie Nicolasa Sansona</i>	181
Jacek Krochmal , <i>Fenomen unii brzeskiej w ujęciu profesora Leonida Tymoszenki</i>	195
<i>Zaginione księgi Archiwum Diecezjalnego w Przemyślu. Katalog Strat Wojennych, opracowanie i redakcja ks. Stanisław Nabywaniec, Wojciech Ziobro, Rzeszów 2024 (Małgorzata Końska)</i>	221

„ <i>Bremisches Jahrbuch</i> ”, Band 103, Historische Gesellschaft Bremen e.V., Bremen 2024 (Hubert Wajs)	225
---	-----

IV. SPRAWOZDANIA I KOMUNIKATY

<i>Piastowie w dziejach Polski. Konferencja naukowa dla upamiętnienia 1000-lecia koronacji królewskiej Bolesława Chrobrego i Mieszka II</i> (Janusz Grabowski)	229
<i>Wspólne dziedzictwo Rzeczypospolitej – nowy etap współpracy z archiwami ukraińskimi</i> (Jacek Krochmal)	235
<i>Kronika Archiwum Głównego Akt Dawnych za rok 2024</i> (Jacek Krochmal)	237

V. IN MEMORIAM

<i>Janusz Bieniak (1 X 1927 – 28 VII 2025)</i> (Janusz Grabowski)	241
Wykaz skrótów	244
Informacja o czasopiśmie	248

TABLE OF CONTENTS

I. ARTICLES

Konrad Rzemieniecki , <i>Bohdan Khmelnytsky's campaign on Lviv in the autumn of 1655. Chronology, range and impact of Cossack-Russian army activities in the Belz Voivodship</i>	7
Magdalena Maria Kulpa , <i>Vision of St John of Dukla on the academic graphical thesis of the Benedictine monastery. Reconstruction of the missing part of the inscription</i>	35
Jerzy Gaul , <i>"Looking to the future and forgetting the past." Józef Piłsudski and the challenges of Poland's raison d'état</i>	631

II. SOURCES AND MATERIALS

Kamil Kajma , <i>A brief look at Latin poetics using the example of a poem by poeta laureatus Paulus Melissus (1539–1602)</i>	93
Maciej Próba , <i>"The governance was such that a better could be found in small cottages in the suburbs." Letter from Eustachy Jan Tyszkiewicz to Bishop Eustachy Wołłowicz about the Battle of Gniew in 1626</i>	105
Rafał Jankowski , <i>Materials for Kazimierz Łódzia-Czarniecki's armorial in the Central Archives of Historical Records in Warsaw</i>	113
Jerzy Gaul , <i>Files concerning Józef Piłsudski and the politics of the Republic of Poland from 1926 to 1935 in the Austrian diplomatic mission in London, preserved at the Archives of the Republic in Vienna</i>	153

III. REVIEW PAPERS AND REVIEWS

Henryk Bartoszewicz , <i>A cartographic image of the modern Polish-Lithuanian Commonwealth in Nicolas Sanson's atlas</i>	181
Jacek Krochmal , <i>The Union of Brest phenomenon according to Professor Leonid Tymoshenko</i>	195
<i>Zaginione księgi Archiwum Diecezjalnego w Przemyślu. Katalog strat wojennych, opracowanie i redakcja ks. Stanisław Nabywaniec i Wojciech Ziobro, Rzeszów 2024 [Lost Records of the Diocesan Archives in Przemyśl.</i>	

<i>Catalog of wartime losses, compiled and edited by Rev. Stanisław Nabywaniec and Wojciech Ziobro, Rzeszów 2024]</i>	
(Małgorzata Końska)	221
<i>„Bremisches Jahrbuch”, Band 103, Historische Gesellschaft Bremen e.V., Bremen 2024</i>	
(Hubert Wajs)	225

IV. REPORTS AND ANNOUNCEMENTS

<i>The Piasts in the History of Poland. A scholarly conference in commemoration of the 1000th anniversary of the royal coronation of Bolesław Chrobry and Mieszko II</i>	
(Janusz Grabowski)	229
<i>Common heritage of the Commonwealth – a new phase of cooperation with the archives of Ukraine</i>	
(Jacek Krochmal)	235
<i>Chronicle of the Central Archives of Historical Records for the year 2024</i>	
(Jacek Krochmal)	237

V. IN MEMORIAM

<i>Janusz Bieniak (1 X 1927 – 28 VII 1925)</i>	
(Janusz Grabowski)	241

Acronyms and abbreviations	244
----------------------------------	-----

Information about the journal	248
-------------------------------------	-----